

**UCHWAŁA NR IX/116/15
RADY MIASTA BYDGOSZCZY
z dnia 25 marca 2015 r.**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
Miasta Bydgoszczy za lata 2012 - 2014

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379, poz. 1072), art. 4 ust 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 oraz art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595) w związku art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, poz. 154, poz. 866, poz. 1650, z 2014 r. poz. 619, poz.1188) oraz Uchwałą Nr XXXVI/743/12 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia 3 letniego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy na lata 2012-2014

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy za lata 2012 – 2014 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

dr Zbigniew Sobociński

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

"Program rozwoju pieczy zastępczej Miasta Bydgoszczy na lata 2012-2014" zakończył się, zatem przedkłada się sprawozdanie z jego realizacji.

Podjęcie niniejszej uchwały nie wywołuje skutków finansowych.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bydgoszczy

Beata Kubińska

Załącznik do
Uchwały Nr
..18../...116../15
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia .25..... marca
2015r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ MIASTA
BYDGOSZCZY ZA LATA 2012-2014**

Spis treści

I. Rodzinna piecza zastępcza	str. 1
II. Instytucjonalna piecza zastępcza	str. 16
III. Przygotowanie wychowanków do samodzielności	str. 20
IV. Podsumowanie	str. 22

Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie dnia 01 stycznia 2012r. wprowadziła rozwiązania systemowe. Realizacja działań w ramach stworzonego systemu należy do zadań jednostek samorządu terytorialnego i organów administracji rządowej, współpracujących ze środowiskiem lokalnym i innymi podmiotami.

Celem priorytetowym jest wsparcie rodziny biologicznej w wypełnianiu jej podstawowych funkcji.

W przypadku, gdy praca z rodziną nie przynosi oczekiwanych rezultatów, a dobro dziecka jest zagrożone konieczne jest zapewnienie mu opieki poza rodziną poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej. Organizowanie pieczy zastępczej należy do zadań własnych powiatu.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

I. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Bydgoszczy został zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Bydgoszczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W celu realizacji zadań utworzony został Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych wg stanu na koniec danego roku

Typ rodziny	2012	2013	2014
spokrewnione	323	300	270
niezawodowe	101	99	78
Zawodowe i rodzinne domy dziecka	13	14	17
Razem	437	413	365

Tabela 2. Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej wg stanu na koniec danego roku

Typ rodziny	2012	2013	2014
spokrewnione	363	347	311
niezawodowe	109	118	93
zawodowe i rodzinne domy dziecka	43	57	60
Razem	515	522	464

Tabela 3. Liczba dzieci pochodzących z terenu miasta Bydgoszczy przebywających w pieczy rodzinnej na terenie innych powiatów

Rok	Liczba dzieci
2012	53
2013	67
2014	72

W latach 2012-2014 w rodzinach zastępczych funkcjonujących poza terenem miasta Bydgoszczy z roku na rok umieszczana jest większa liczba dzieci.

Cele i zadania realizowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012-2014

1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W latach 2012-2014 zatrudniono 8 koordynatorów:

- 2012r - 7 koordynatorów
- 2014r - 1 koordynator

Opieką koordynatora objęte zostały rodziny ze stażem do 2 lat oraz wszystkie nowopowstałe na terenie Miasta Bydgoszczy rodziny zastępcze po dniu 01.01.2012r.

Koordynatorzy Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonują następujące zadania:

- przygotowują, we współpracy z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny plany pomocy dziecku. Plan jest podstawą do dalszej pracy z dzieckiem i rodziną. W planie określa się cel pracy : powrót dziecka do rodziny biologicznej, dążenie do przysposobienia dziecka, piecza długoterminowa,
- zgłaszają do Ośrodka Adopcyjnego informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- uczestniczą w zespołach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (w trakcie posiedzeń przedstawiana jest sytuacja prawna, rodzinna, szkolna i zdrowotna oraz możliwość ewentualnego powrotu do środowiska rodzinnego dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej),
- zapewniają rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci:
 - spotkania z psychologiem i pedagogiem Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
 - kontakt z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi i innymi instytucjami pracującymi na rzecz dzieci,
- współpracują ze szkołami, do których uczęszczają dzieci z rodzin zastępczych (kontakt z psychologiem i pedagogiem),

- wspierają rodziny zastępcze w trakcie pojawiających się na bieżąco problemów tj. pomoc w pisaniu pism urzędowych (m.in.: wnioski o przydział lokalu z zasobów miasta, wnioski o eksmisję członka rodziny z lokalu, wnioski o skierowanie rodzica biologicznego na leczenie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
- udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, przygotowują wspólnie z nimi Indywidualny Program Usamodzielnienia.

Koordinator odwiedza rodzinę średnio raz w miesiącu, w razie konieczności częściej. Koordynatorzy i specjaliści Działu mają zapewnione szkolenia w celu podnoszenia własnych kompetencji oraz zapobiegania wypaleniu zawodowemu (m.in. spotkania superwizyjne, szkolenia o różnej tematyce podnoszące kompetencje pracowników).

Tabela 4. Liczba rodzin zastępczych objętych opieką koordynatora

Rodziny zastępcze objęte opieką koordynatora 2012-2014			
Typy rodzin	2012	2013	2014
Rodziny zastępcze spokrewnione	74	99	137
Rodziny zastępcze niezawodowe	17	31	27
Rodziny zastępcze zawodowe	11	12	13
Rodzinne domy dziecka	2	2	4
Rodziny zastępcze ogółem	102	144	165
Liczba dzieci w rodzinach	138	198	231

Liczba rodzin objętych opieką koordynatora systematycznie z roku na rok wzrasta. Tendencja taka jest też widoczna w liczbie dzieci przebywających w tych rodzinach.

2. Tworzenie systemu wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych

Jednym z bardzo istotnych elementów budowy systemu pieczy zastępczej jest zapewnienie rodzinom zastępczym odpowiedniego wsparcia przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora należy: zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, zapewnienie pomocy i wsparcia w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

W latach 2012-2014 udało się zorganizować wiele szkoleń i podjęto inne inicjatywy, które przyczyniły się do integracji i podniesienia jakości pracy rodzin zastępczych. Szkolenia były przeprowadzane głównie przez specjalistów (psychologów i pedagoga) zatrudnionych w Dziale Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Na początku każdego roku osoby najbliższe współpracujące z rodzinami zastępczymi czyli koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej typowali rodziny zastępcze do wzięcia udziału w proponowanych szkoleniach psychoedukacyjnych.

W LATACH 2012-2014 PODJĘTO NASTĘPUJĄCE INICJATYWY:

➤ SZKOLENIA DLA ISTNIEJĄCYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH I RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA

2012

- szkolenie dla zawodowych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka dotyczące omówienia nowo obowiązującej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przeprowadzone przez kierownika Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej
- przeprowadzenie diagnozy potrzeb szkoleniowych zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Diagnozę na zlecenie MOPS opracowała psychoterapeutka. Celem diagnozy było uzyskanie informacji jakich umiejętności i wiedzy potrzebują rodziny do efektywnego realizowania ustawowych zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- cykl szkoleniowy pt. „FAS – Alkoholowy Zespół Płodowy”, w którym uczestniczyły rodziny zastępcze spokrewnione, zawodowe oraz niezawodowe. Szkolenie było efektem zgłaszanych potrzeb przez rodziny. Przeprowadził je specjalista do pracy z rodziną z Działu Wsparcia Rodziny i Asysty Rodzinnej. W ramach cyklu odbyły się 3 spotkania, w których wzięło udział 20 osób (do 30 osób wysłano zaproszenia). Szkolenie miało na celu podniesienie świadomości na temat specyfiki potrzeb dzieci z FAS, ich funkcjonowania w obszarze fizjologicznym, poznawczym, emocjonalnym i społecznym oraz strategii w postępowaniu z dzieckiem.

2013

- szkolenie pt. „Złość i agresja - jak pomóc dziecku rozładować negatywne emocje” przeprowadzone przez psychologa Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Na szkolenie zostało zaproszonych 29 osób, wzięło w nim udział: 8. Na szkoleniu zostały omówione przyczyny oraz objawy agresji u dzieci. Uczono również zapobiegania oraz odpowiedniego reagowania na zachowania agresywne u dzieci. Szkolenie było realizowane metodą burzy mózgów, dyskusji, ćwiczeń grupowych i indywidualnych oraz krótkiej prezentacji filmowej.
- cykl 8 spotkań w formie warsztatów organizowanych dla dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych, pt. „Arteterapia”. Prowadząca warsztaty aktorka Teatru „Dar”, jest jednocześnie oligofrenopedagogiem i mamą zastępczą dla dwójki dzieci. Celem warsztatów było zdiagnozowanie potrzeb emocjonalnych dzieci, uzewnętrznieniu ich przeżyć i doznań oraz pomoc w odreagowaniu wewnętrznych napięć. W warsztatach uczestniczyło 14 dzieci.
- szkolenie pt. „Jestem rodzicem zastępczym” (rola, miejsce i zadania rodziny zastępczej, stawianie granic). Szkolenie zostało przeprowadzone przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – dyplomowanego trenera programu „Szansa w Rodzinie”. Obejmowało tematy rodzicielstwa zastępczego i miało na celu poszerzenie wiedzy na temat roli, zadań, miejsca rodziny zastępczej, ich praw i obowiązków w ramach nowej ustawy. Na szkolenie zaproszono 18 osób, uczestniczyło w nim 13. Sposobem realizacji powyższych tematów był wykład oraz dyskusja z osobami uczestniczącymi.
- szkolenie pt. „Czym skorupka za młodu nasiąknie... Jak wspierać rozwój małych dzieci (potrzeby fizyczne i psychiczne, etapy rozwoju, zabawy)” przeprowadzone przez dyplomowanego trenera pieczy zastępczej. Celem szkolenia było przedstawienie podstawowych informacji n.t. etapów rozwoju dziecka, rodzaju i potrzeb dzieci oraz roli zabawy w życiu dziecka. Szkolenie zostało zrealizowane na zasadzie burzy – mózgów, mini – wykładu oraz prezentacji filmowej. Na szkoleniu było obecnych 9 osób.
- szkolenie pt. „Wychowanie nastolatka - jak przeżyć i nie zwariować? Okres dojrzewania - charakterystyka rozwoju w tym rozwoju psychoseksualnego, obraz nastolatka, komunikacji”. Szkolenie przeprowadził psycholog Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Na szkolenie zaproszono 22 osoby, wzięły w nim udział 2. Na szkoleniu omawiano charakterystykę rozwoju nastolatków we wszystkich aspektach, metody skutecznego porozumiewania się z dziećmi oraz zasady stawiania granic w wychowaniu młodzieży. Szkolenie odbyło się na zasadzie wykładu, dyskusji oraz prezentacji.

2014

- szkolenie pt. „Choroba psychiczna w rodzinie dziecka”, do udziału w szkoleniu zaproszono rodziców zastępczych opiekujących się dziećmi, których jedno z rodziców biologicznych choruje na schizofrenię;
- cykl szkoleń - spotkań dla małoletnich matek, których dzieci umieszczone są w rodzinach zastępczych. Każde ze spotkań dotyczyło rozwoju, opieki i wychowania

małego dziecka. Na szkolenie zaproszono 14 młodych mam, wzięło w nim udział 2. Pierwsze spotkanie cyklu zatytułowane było „ABC postępowania w przypadku choroby/zaniedbania i innych niepokojących objawów dziecka” i zostało przeprowadzone przez położną zaproszoną do tut. Działu w ramach współpracy. Tematy podejmowane na spotkaniu to: higiena malucha, dbałość o jego rozwój, prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia zdrowia/życia dziecka, znaczenie bliskości i dotyku osoby najbliższej dziecku. Drugie spotkanie miało tytuł: „Małe dzieci, duże emocje. Jak rozpoznawać zaburzenia i wspomagać rozwój dziecka.”, na nim zostały omówione szczegółowe normy związane z rozwojem dziecka, czynniki rozwoju emocjonalnego, społecznego, fizycznego oraz poznawczego oraz najczęstsze zaburzenia rozwojowe u dzieci. Przeprowadził je psycholog tut. Działu.

- cykl 4 szkoleń psychoedukacyjnych dla wytypowanych przez koordynatorów rodzin zastępczych. Autorski program szkoleń przygotowany przez psychologa działu rodzinnej pieczy zastępczej napisano biorąc pod uwagę potrzeby i problemy wytypowanych rodzin. Zaproszono do udziału 37 osób, uczestniczyło: 13. Tematy poszczególnych spotkań to: „O radzeniu sobie z własnymi uczuciami”, „Zamiast stosowania kar”, „Pochwały i szacunek do dziecka i samego siebie” i „Umiejętność zaznaczania granic”. Każde ze spotkań trwało 3 godziny. Inicjatywa ta została bardzo pozytywnie oceniona przez uczestników. W ankiecie ewaluacyjnej dotyczącej udziału w tym cyklu uczestnicy bardzo wysoko ocenili przydatność szkolenia w rozwiązywaniu codziennych problemów w swoich rodzinach.
- szkolenie z zasad udzielania pierwszej pomocy skierowane do rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. Wzięło w nim udział 6 osób prowadzących pogotowie rodzinne. Szkolenie odbyło się w siedzibie Polskiego Czerwonego Krzyża, zajęcia poprowadziła Małgorzata Urban – położna Szpitala MSWiA.
- szkolenie pt. „Przemoc w Rodzinie”- wytypowano 16 osób, udział wzięło 6 osób. Szkolenie przeprowadził pracownik Działu Wsparcia Rodziny i Asysty Rodzinnej, który jest specjalistą od przemocy. Tematy podejmowane na szkoleniu to: czym jest przemoc, rodzaje przemocy, baza instytucji pomocowych i Niebieska Karta.

➤ GRUPA WSPARCIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

W latach 2013 -2014 udało się zorganizować i poprowadzić grupe wsparcia dla chętnych rodzin.

- Grupa zaczęła działać w kwietniu 2013r. Osoby prowadzące to starszy koordynator i pedagog zatrudnieni w Dziale Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Spotkania odbywały się regularnie raz w miesiącu na terenie budynku przy ul. Toruńskiej 272. Cele grupy postawione przez osoby prowadzące to integracja środowiska, podniesienie kompetencji i umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach poprzez spotkania ze specjalistami – pracownikiem socjalnym, lekarzem psychiatrą, radcą prawnym, pracownikiem DRON i DWRIAR;

- W roku 2014r. kontynuowano spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, rozszerzając ofertę do rodzin zastępczych nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zachowano cykl comiesięcznych spotkań, a podążając za oczekiwaniami członków grupy kontynuowano cykl spotkań ze specjalistami różnych dziedzin: wychowawcą z Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, policjantem z Wydziału Prewencji KP Szwederowo.

➤ STWORZENIE SYSTEMU RODZIN POMOCOWYCH

Początkowo wykorzystano dotychczasowe zasoby jakimi była wzajemna pomoc między rodzinami zawodowymi. Następnie pozyskano kandydatów do pełnienia funkcji rodzin pomocowych, dzięki którym w czasie trwania urlopu zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka organizator może zapewnić opiekę dzieciom na czas nieobecności opiekunów zastępczych.

W 2012 roku z urlopu nie korzystała żadna rodzina, w roku 2013 z urlopu skorzystały dwie rodziny zawodowe. W 2014 roku z urlopu skorzystały 4 rodziny zawodowe i 1 prowadzący Rodzinny Dom Dziecka.

Tabela 5. Liczbę przeszkolonych kandydatów do pełnienia funkcji rodzin pomocowych w okresie 2012-2014

Rok	Liczba przeszkolonych kandydatów	Liczba przeszkolonych rodzin
2012	0	0
2013	3	2
2014	6	5

Powyższa tabela pokazuje, iż liczba rodzin pomocowych systematycznie wzrasta.

➤ ZAPEWNIENIE MOŻLIWOŚCI INTEGRACJI RODZINOM ZASTĘPCZYM I DZIECIOM W NICH PRZEBYWAJĄCYM

W latach 2012-2014 zorganizowano szereg akcji mających na celu integrację rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Działanie to miało na celu wymianę doświadczeń pomiędzy rodzicami zastępczymi, budowanie właściwych relacji między wychowankami, nawiązywanie nowych wartościowych znajomości i budowanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych.

2012

- zorganizowanie festynu z okazji Dnia Dziecka, który odbył się wokół budynku MOPS przy ul. Toruńskiej 272. Podczas festynu dzieci z rodzin zastępczych mogły wziąć udział w wielu atrakcjach. W festynie uczestniczyło około 120 rodzin zastępczych.
- zorganizowanie wspólnie ze stowarzyszeniem „Piecza” imprezy mikołajkowej dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, która odbyła się w sali Ośrodka „Zawisza”;
- zorganizowanie warsztatów plastycznych dla dzieci. Tematy spotkań: „Magia Świąt Bożego Narodzenia”, „Moja rodzina zastępcza”. „Wiosna”, „Moje ulubione wakacje”. Warsztaty prowadzili koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjaliści Działu;

- rodziny zastępcze mogły skorzystać z możliwości podniesienia własnych kompetencji rodzicielskich i umiejętności interpersonalnych poprzez udział w projekcie systemowym „Krok do przodu” realizowanym przez MOPS. W 2012r., uczestniczyło 30 osób z rodzin zastępczych spokrewnionych. Beneficjenci projektu uczestniczyli w warsztatach kompetencji rodzicielskich i umiejętności interpersonalnych oraz spotkaniach grupy wsparcia. Część z uczestników objęta została również diagnozą i specjalistyczną terapią. Jedną z atrakcji dla dzieci i uczestników projektu był udział w festynie nad Balatonem

2013

- zorganizowanie wyjścia do kina na premierę filmu „Violetta tylko dla fanów” dla 15 dzieci z rodzin zastępczych;
- zorganizowanie wyjścia do kina na film „Pumba” dla 100 dzieci z rodzin zastępczych;
- kontynuacja warsztatów plastycznych dla dzieci. Tematy spotkań: „Magia Świąt Bożego Narodzenia”, „Moja rodzina zastępcza”. „Wiosna”, „Moje ulubione wakacje”. Warsztaty prowadzili koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjaliści Działu.
- zorganizowanie wspólnie ze stowarzyszeniem „Piecza” imprezy mikołajkowej dla zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, która odbyła się w Ośrodku „Zawisza”;
- zorganizowanie imprezy mikołajkowej dla dzieci ze spokrewnionych rodzin zastępczych w budynku MOPS przy ul. Toruńskiej 272. Dzieci otrzymały paczki świąteczne pozyskane z firmy Orange, wzięły udział w przedstawieniu. Opiekunowie zastępczy mieli w tym czasie zapewniony drobny poczęstunek i udział w spotkaniu z prawnikiem;
- zapewnienie możliwości udziału dzieci z rodzin zastępczych w koloniach letnich. Z możliwości letniego wyjazdu do Funki skorzystało 15 dzieci z rodzin zastępczych;
- zorganizowanie akcji zdrowotnej we współpracy ze Stowarzyszeniem „Flandria” – dzieci z rodzin zastępczych skorzystały z podoskopowego badania stóp;
- rodziny zastępcze mogły skorzystać z możliwości podniesienia własnych kompetencji rodzicielskich i umiejętności interpersonalnych poprzez udział w projekcie systemowym „Krok do przodu” II edycji realizowanym przez MOPS. W 2013r., beneficjentami były kolejne rodziny zastępcze spokrewnione nie tylko objęte opieką i wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej ale również pozostałe rodziny. Uczestnicy projektu każdorazowo mieli zapewnione bilety na przejazdy komunikacją miejską oraz opiekę nad dziećmi w wieku do lat 7.

2014

- zorganizowanie wyjścia do kina na film „Pinokio” dla 150 dzieci z rodzin zastępczych;
- zorganizowanie wyjścia do opery na przedstawienie pt. „Kot w butach” dla 25 dzieci z rodzin zastępczych;
- zapewnienie udziału w zorganizowanej formie letniego wypoczynku w Zakopanem, z której skorzystało 12 dzieci z rodzin zastępczych;
- zorganizowanie imprezy mikołajkowej dla dzieci ze spokrewnionych rodzin zastępczych, która odbyła się w świetlicy budynku MOPS przy ul. Toruńskiej 272. Dzieci otrzymały paczki świąteczne pozyskane z firmy Orange, przygotowanie mini kina dla dzieci wraz z drobnym poczęstunkiem. Opiekunowie zastępczy mieli w tym

czasie zapewniony drobny poczęstunek i udział w spotkaniu z psychologami Działu;

3. Nabór, kwalifikacja i szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych (zadanie realizowane poprzednio przez ośrodki adopcyjne)

Celem nadrzędnym rozwoju pieczy rodzinnej w latach 2012-2014 było również pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej.

Jednym z podstawowych problemów, z którymi boryka się rodzinna piecza zastępcza jest brak odpowiedniej ilości kandydatów na rodziców zastępczych biorąc pod uwagę liczbę dzieci wymagających czasowego umieszczenia poza rodziną biologiczną.

Inicjatywy podejmowane w celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze:

- na początku roku 2012r., odbyło się spotkanie istniejących zawodowych rodzin zastępczych, podczas którego zaapelowano do rodzin o uświadamianie osób z najbliższego otoczenia o idei rodzicielstwa zastępczego - wykorzystanie strategii tzw. marketingu szeptanego
- pracownicy Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej wzięli udział w programie Telewizji Polskiej – Odział w Bydgoszczy „Świadomy rodzic” dotyczący rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej propagując w ten sposób również ideę rodzicielstwa zastępczego
- pracownicy Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej promowali ideę rodzicielstwa zastępczego podczas pikników z okazji Dnia Dziecka, a także meczy charytatywnych zorganizowanych przez Stowarzyszenie „Piecza”, gdzie wręczane były wcześniej przygotowane ulotki dotyczące rodzicielstwa zastępczego

<p>➤ SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZIN ZASTĘPCZYCH NIEZAWODOWYCH, ZAWODOWYCH, RODZIN POMOCOWYCH ORAZ DO PROWADZENIA RODZINNEGO DOMU DZIECKA</p>

W roku 2012 szkolenia te prowadzone były przez Ośrodek Adopcyjny oraz Towarzystwo Pomocy Dziecku i Rodzinie „IMO PECTORE”. W grudniu 2012 roku przeszkolono pracowników Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej przez Towarzystwo Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w celu zdobycia uprawnień do prowadzenia szkoleń.

Zdobycie uprawnień trenerskich I i II stopnia pozwoliło uzyskać większą efektywność pracy zespołu w zakresie szkoleń kandydatów na rodziny zastępcze, a także pozwoliło zminimalizować koszty ponoszone na przeprowadzenie szkoleń.

Od roku 2013 szkolenia te prowadzone są na podstawie programu: „Szansa w Rodzinie” zatwierdzonego Decyzją MPiPS NR 8/2012/RZ z dnia 03.04.2012r.

W okresie 2012-2014 przeszkolonych zostało łącznie 75 kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, rodzin pomocowych oraz prowadzenia rodzinnych domów dziecka.

Wykres 1. Liczba przeszkolonych osób w latach 2012-2014

- 2012
 - ✓ 13 osób – zlecono szkolenie Towarzystwu Pomocy Dziecku i Rodzinie „IMO PECTORE”
 - ✓ 4 osoby – szkolenie wg programu „PRIDE rodzinna opieka zastępcza - adopcja” w Ośrodku Adopcyjnym
- 2013
 - ✓ 32 osoby – 2 szkolenia (z własnych zasobów)
- 2014
 - ✓ 26 osób – 2 szkolenia (z własnych zasobów)

Tabela 6. Liczbę przeszkolonych osób/rodzin wg typu rodziny oraz liczbę utworzonych rodzin w roku 2012

Typ rodziny	Liczba przeszkolonych osób	Liczba przeszkolonych rodzin	Liczba utworzonych rodzin
Niezawodowe	13	9	9
Zawodowe	0	0	0
Pogotowia rodzinne	4	2	2
Rodzinne domy dziecka	0	0	0
Pomocowe	0	0	0
Łącznie	17 osób	11 rodziny	11 rodzin zastępczych

Tabela 7. Liczba przeszkolonych osób/ rodzin wg typu rodziny oraz liczbę utworzonych rodzin w roku 2013

Typ rodziny	Liczba przeszkolonych osób	Liczba przeszkolonych rodzin	Liczba utworzonych rodzin
Niezawodowe	17	14	13
Zawodowe	2	1	1
Pogotowia rodzinne	8	4	2
Rodzinne domy dziecka	2	1	1
Pomocowe	3	2	2
Łącznie	32 osoby	22 rodziny	17 rodzin zastępczych + 2 rodziny pomocowe

Tabela 8. Liczba przeszkolonych osób/ rodzin wg typu rodziny oraz liczbę utworzonych rodzin w roku 2014

Typ rodziny	Liczba przeszkolonych osób	Liczba przeszkolonych rodzin	Liczba utworzonych rodzin
Niezawodowe	18	13	9
Zawodowe	0	0	0
Pogotowia rodzinne	2	1	0
Rodzinne domy dziecka	0	0	0
Pomocowe	6	5	5
Łącznie	26 osób	19 rodzin	17 rodzin zastępczych + 5 rodzin pomocowych

Łącznie w latach 2012-2014 przeszkolono 75 osób w tym 52 rodziny oraz utworzono 45 rodzin zastępczych i 7 rodzin pomocowych.

➤ SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI SPOKREWNIONYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH

W okresie 2012-2014 przeszkolonych zostało łącznie 161 kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych spokrewnionych. Szkolenia są prowadzone przez specjalistów Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz trenerów rodzinnej pieczy zastępczej.

Szkolenie ma na celu przygotowanie kandydatów do świadomego i dojrzałego pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Kandydaci, którzy odbyli szkolenie posiadają również wiedzę na temat systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Wykres 2. Liczba przeszkolonych osób na rodzinę zastępczą spokrewnioną w latach 2012-2014

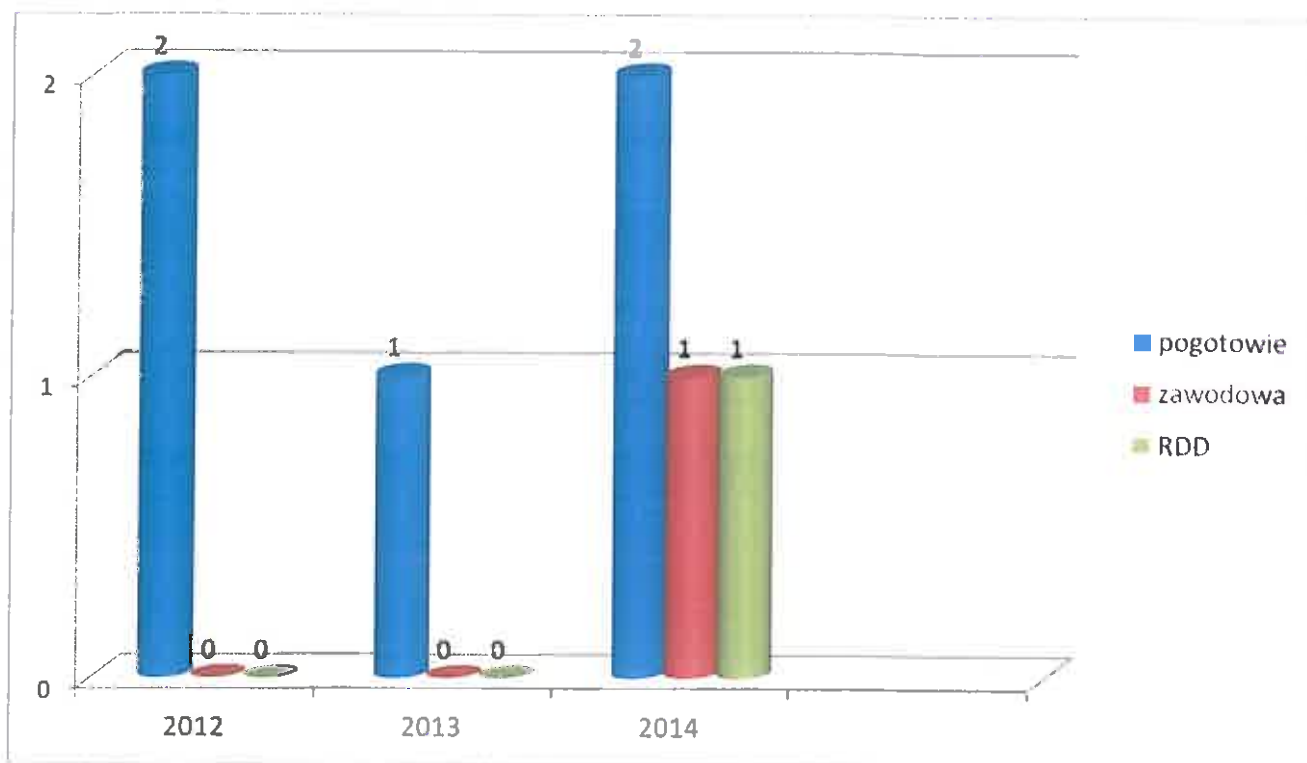

4. Zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka

Priorytetem dla rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012-2014 było także tworzenie zawodowych form pieczy zastępczej, zwłaszcza rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, które zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przejęły rolę interwencyjnych placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do 7 roku życia.

W okresie tym pozyskano 7 nowych rodzin, w których dysponujemy 24 miejscami dla dzieci.

Wykres 3. Rozwój zawodowych form pieczy zastępczej w latach 2012-2014

Powyższy wykres przedstawia rozwój zawodowych form pieczy zastępczej i tak:

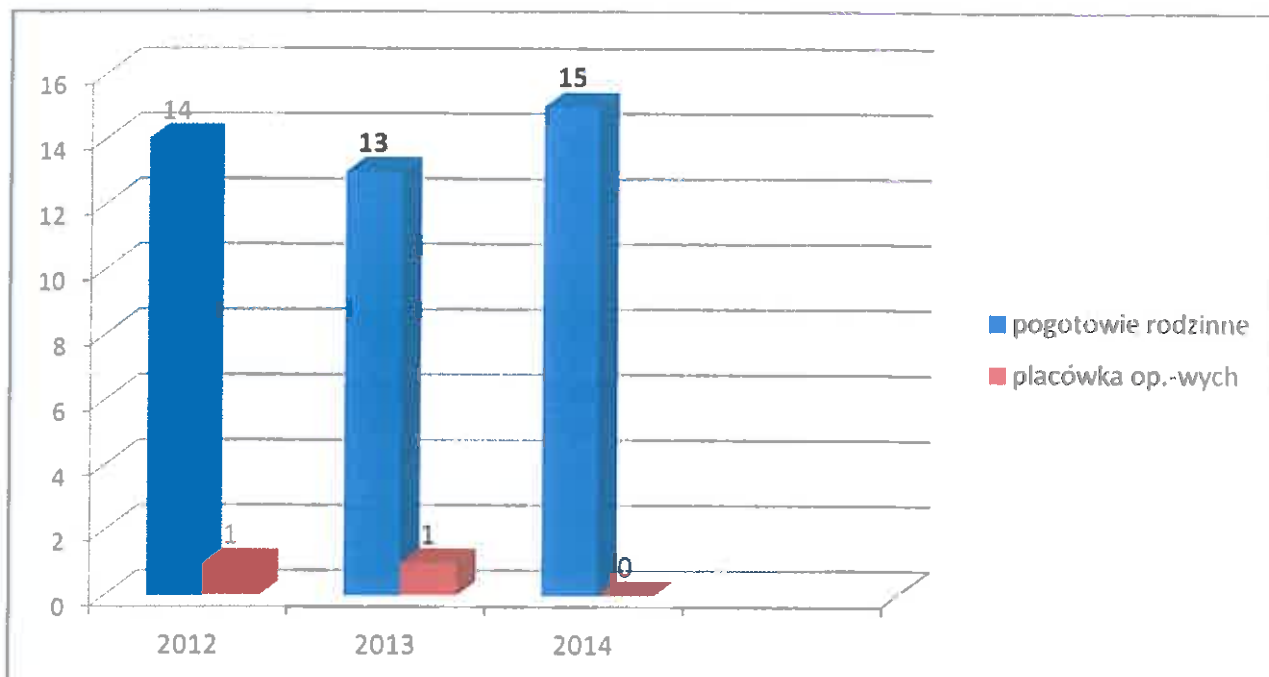
- W roku 2012 utworzono 2 pogotowia rodzinne (6 miejsc)
- W roku 2013 utworzono 1 pogotowie rodzinne (2 miejsca)
- W roku 2014 utworzono 2 pogotowia rodzinne (6 miejsc), 1 rodzinny dom dziecka (8 miejsc), 1 zawodową rodzinę zastępczą (2 miejsca)

Szczególnie położono nacisk na tworzenie rodzin pełniących funkcję **pogotowia rodzinnego**, których pozyskanie pozwala na ograniczenie umieszczania dzieci pozostawionych przez matki biologiczne bezpośrednio po porodzie w szpitalach. Dzieci te mają wówczas szansę na adopcję, a pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej jest stosunkowo krótki.

Wykres 4. Liczba umieszczeń dzieci pozostawionych w szpitalach bezpośrednio po porodzie w latach 2012-2014

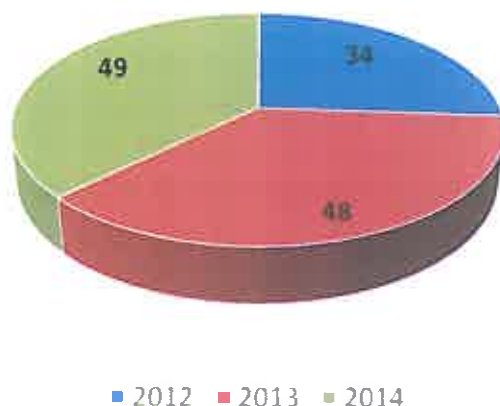
Wykres 5. Liczba umieszczeń noworodków w pogotowiu rodzinnym i placówce opiekuńczo-wychowawczej w latach 2012-2014

W okresie sprawozdawczym 42 dzieci pozostawionych bezpośrednio po porodzie w szpitalu zostało umieszczonych w pieczy rodzinnej, natomiast tylko 2 dzieci skierowano do pieczy instytucjonalnej.

Wykres 6. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w latach 2012-2014

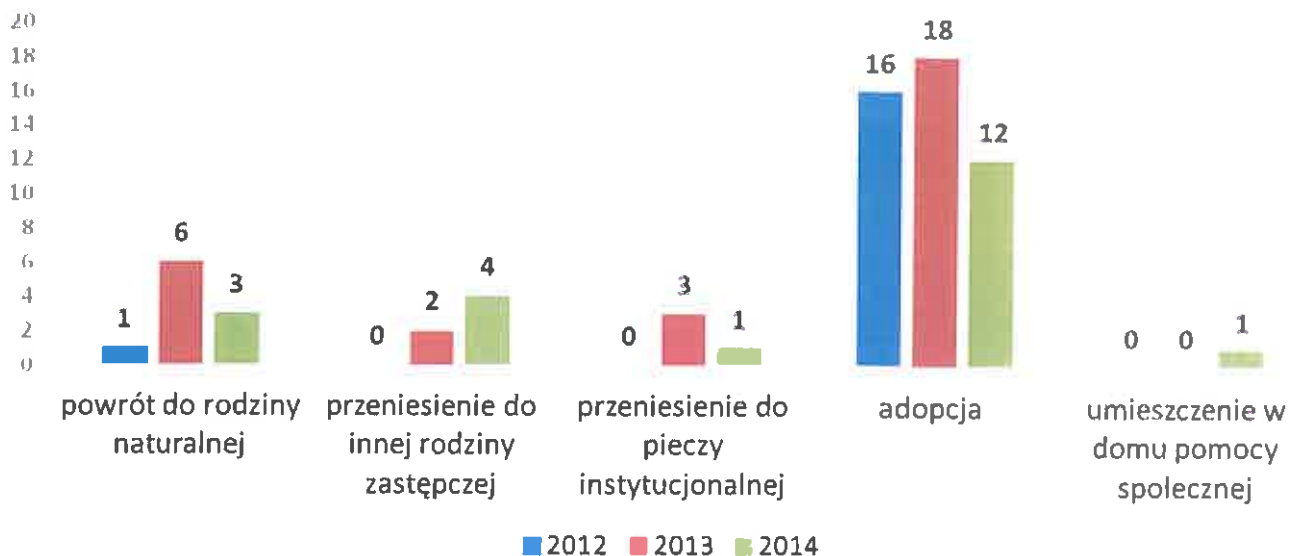
Liczba dzieci przebywających w pogotowiach rodzinnych w latach 2012-2014

W rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w roku 2012 przebywało 34 dzieci, w 2013 było 48 dzieci, natomiast w 2014 liczba ta stanowiła 49 dzieci.

Wykres 7. Liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w latach 2012-2014

Liczba dzieci opuszczających pogotowia rodzinne w latach 2012-2014

Rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego:

- w roku 2012 opuściło pogotowia rodzinne – 17 dzieci
- w roku 2013 opuściło pogotowia rodzinne – 29 dzieci
- w roku 2014 opuściło pogotowia rodzinne – 21 dzieci.

II. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Instytucjonalna opieka nad dzieckiem na terenie miasta Bydgoszczy realizowana jest przez następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- 1) Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych przy ul. Traugutta 5 w Bydgoszczy
- 2) Rodzinny Dom Dziecka ul. Charzykowska 18a

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej radykalnie zmieniła sposób organizacji pomocy dziecku i rodzinie, zadania placówek a także cele pracy opiekuńczo-wychowawczej i pracy z rodziną dziecka.

Ustawa ta wprowadziła zmiany co do ilości i wieku dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej:

1. Od dnia 01.01.2012r. w placówkach nie mogą być umieszczane dzieci poniżej 7 roku życia,
2. W okresie do 31.12.2015r. mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia
3. W okresie od 1.01.2015 do 31.12.2019 mogą w placówce przebywać dzieci powyżej 7 roku życia, a od 01.01.2020r. mogą przebywać dzieci powyżej 10 roku życia
4. Liczba dzieci umieszczanych w placówkach w okresie do 31.12.2020r. nie może być wyższa niż 30, a od roku 2021 liczba dzieci w placówce nie może być wyższa niż 14 dzieci

Umieszczenie dziecka poniżej wskazanych progów wiekowych jest możliwe w wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan jego zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa.

Z uwagi na to, że nie wszystkie dzieci kwalifikują się do umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej należało zgodnie z założonymi celami „Programu” przeorganizować system instytucjonalnej pieczy zastępczej zgodnie z nowymi wymogami ustawowymi.

W związku z powyższym w latach 2012-2014 zostały podjęte następujące działania:

1. W **Bydgoskim Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych** podjęto następujące działania reorganizacyjne:
 - W 2012 roku wygaszano placówkę przy ul. Toruńskiej 272 z uwagi na zbyt wysokie koszty utrzymania i w zamian utworzono 2 mieszkania usamodzielnienia przy ul. Łomżyńskiej 54 - każde z nich z limitem 14 miejsc
 - Przeorganizowana została struktura BZPOW tj. Rada Miasta Bydgoszczy w lutym 2014 roku podjęła Uchwałę o zmianie struktury BZPOW dopisując do struktury kolejną placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego - mieszkanie usamodzielnienia przy ul. Plac Chełmiński 7/9 w Bydgoszczy oraz podjęto decyzję o utworzeniu centrum administracyjnego przy ul. Traugutta 5 w Bydgoszczy do obsługi wszystkich placówek wchodzących w skład BZPOW
 - Zmiany reorganizacyjne wiązały się z koniecznością nadania nowych regulaminów organizacyjnych poszczególnym placówkom, wprowadzeniem nowej dokumentacji, dostosowaniem zatrudnienia do nowej struktury i potrzeb. Zmiany te nie wiązały się z ograniczeniem zatrudnienia.

- Prowadzone działania doprowadziły do obecnie obowiązującej struktury i organizacji BZPOW:

➤ **Placówki interwencyjne**

W strukturze BZPOW funkcjonują 2 placówki interwencyjne : **przy ul. Traugutta (30 miejsc i przy ul. Stolarskiej (20 miejsc)**. Pierwsza z nich nakierowana jest na przyjęcie dzieci i młodzieży w wieku starszym tj. około 6 – 18 lat, druga placówka jest przygotowana organizacyjnie , kadrowo i lokalowo na przyjęcie dzieci młodszych w wieku 0 – 15 lat. Zadaniem placówek jest przyjęcie każdego małoletniego z terenu miasta Bydgoszczy w sytuacji kryzysowej , wymagającej zabezpieczenia profesjonalnej opieki i zabezpieczenia w formie zamieszkania , odzieży , leków .itp.

➤ **Placówki socjalizacyjne**

W ramach struktury BZPOW utworzony został dział – zespół mieszkań usamodzielnienia . **ZMU składa się z 7 mieszkań** , których mieszkańcami są wychowankowie w wieku około 6-22 lat i zapewnia miejsca dla 83 dzieci. 10 miejsc socjalizacyjny zapewnionych jest również w placówce przy ul. Stolarskiej 2. W placówkach tych dzieci mogą przebywać aż do momentu usamodzielnienia się nie dłużej jednak niż do 25 roku życia, jeżeli uczą się. Liczba zamieszkujących w poszczególnych mieszkaniach wynosi od 10 do 14 wychowanków i zależna jest od metrażu mieszkania oraz wyposażenia (ustawowo max 14 dzieci).

➤ **Placówki wsparcia dziennego**

W ramach placówek wsparcia dziennego w strukturze BZPOW funkcjonuje hostel oraz trzy grupy wsparcia dziennego.

Hostel w Bydgoszczy przy ul. Dunikowskiego 2 z ustalonym limitem 30 miejsc przeznaczony jest głównie dla rodziców z dziećmi znajdujących się w sytuacji kryzysowej (głównie ofiar przemocy domowej). Ponadto oferta hostelowa adresowana jest dla osób dorosłych , które znalazły się w sytuacji kryzysowej , oczekujących na umieszczenie w specjalistycznym ośrodku lub instytucji , będących w sytuacji kryzysowej (porzucenie , przemoc , nieporadność), a także małoletnich matek nie mogących przebywać w środowisku.

Drugą formą wsparcia dziennego są **grupy wsparcia dziennego** funkcjonujące przy 2 placówkach (ul. Traugutta – 2 grupy , ul. Stolarska – 1 grupa) z limitem 45 miejsc. Ich oferta jest skierowana dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych , które rokują pozytywną zmianę i rodzice są zmotywowani do zmian. Zasada pobytu w grupie wsparcia dziennego oparta jest na kontrakcie, który zobowiązuje wychowanka i jego opiekunów prawnych do współpracy z placówką. Dla każdego wychowanka opracowywany jest plan pomocy i planie zmian, które mają doprowadzić do pozytywnych zmian w funkcjonowaniu rodziny wychowanka i jego samego. Placówki wsparcia dziennego zorganizowane w placówce przy ul. Traugutta ściśle współpracują ze Szkołą Podstawową nr 5 i Gimnazjum nr 44 będącymi w strukturze BZPOW, które zapewniającymi wychowankom tych grup realizację obowiązku szkolnego. Placówka wsparcia dziennego działająca przy placówce przy ul. Stolarskiej adresowana jest do dzieci i młodzieży z osiedli Kapuściska i Wyżyny. Dzieci typowane są przez ROPS i pedagogów szkolnych z rodzin wykazujących cechy dysfunkcji i z tych gdzie istnieje zagrożenie wykluczeniem społecznym.

2. Funkcjonująca na terenie miasta Bydgoszczy placówka opiekuńczo-wychowawcza Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Charzykowskiej 18a zgodnie z wymogami ustawowymi została objęta wsparciem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
3. W maju 2014 została zlikwidowana placówka-opiekuńczo wychowawcza typu rodzinnego - Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Morszczukowej 9 w Bydgoszczy. Przyczyną likwidacji ww. placówki było rozwiązanie umowy o pracę z prowadzącą tą placówkę z dniem 6 maja 2014r.

PIECZA INSTYTUCJONALNA W LICZBACH

Tabela 9. Liczba dzieci przebywających w pieczy instytucjonalnej wg stanu na koniec danego roku

Rok	Placówka opiekuńczo wychowawcza			Razem	Statutowa liczba miejsc
	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu rodzinnego		
2012	84	56	13	168	145
2013	81	61	12	154	142
2014	108	47	8	163	151

Powyższe dane pokazują iż rok rocznie w placówkach przebywa więcej dzieci niż statutowa liczba miejsc. W 2012 roku przebywało w placówkach 23 dzieci ponad limit miejsc, w 2013 i 2014 było to po 12 dzieci ponad stan statutowy.

Większość dzieci przebywających w placówkach na terenie miasta Bydgoszczy to dzieci w przedziale wiekowym od 7-17 lat (około 70%). Dzieci poniżej 7 roku życia stanowią około 20% ogólnej liczby dzieci. Najmniej liczną grupę stanowią pełnoletni wychowankowie, jest ich w placówce około 10%.

Tabela 10. Napływ dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2014

Rok	Z rodziny naturalnej	Z rodzinnej pieczy zastępczej	Z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Razem
2012 (II półrocze)	51	7	11	69
2013	57	6	12	75
2014	58	8	26	92

Tabela 11. Odływ dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2014

Rok	Powróciły do rodziny naturalnej	Zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	Zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Zostały Przysobione	Inne przyczyny	Razem
2012 (II półrocze)	17	2	11	4	3	37
2013	28	8	15	6	6	63
2014	29	10	23	3	4	69

Powyższe dane ujęte w Tabeli nr 10 i 11 za lata 2012-2014 r. pokazują że nadal liczba dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo wychowawczych wykazuje tendencję rosnącą. W II półroczu 2012 roku przyjęto do placówek na terenie Bydgoszczy z rodzin naturalnych 51 dzieci natomiast, do rodzin naturalnych powróciło tylko 17 dzieci. Z kolei w roku 2013 w placówce umieszczono 57 dzieci a do środowiska rodzinnego powróciło 28 dzieci. Podobna tendencja występuje w 2014 i tak umieszczono w placówce 58 dzieci a pod opiekę rodziców powróciło 29 dzieci.

Tabela 12. Dzieci pochodzących z terenu miasta Bydgoszczy przebywających w pieczy instytucjonalnej na terenie innych powiatów

Rok	Liczba dzieci
2012	61
2013	61
2014	64

W latach 2012-2014 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących poza terenem miasta Bydgoszczy przebywało w 2012 i 2013 roku po 61 dzieci natomiast w 2014 roku tych dzieci było 64.

Tabela 13. Dzieci oczekujące na umieszczenie w pieczy zastępczej zgodnie z wydanym Postanowieniem Sądu

Rok	Liczba dzieci
2012	21
2013	11
2014	22

Dane ujęte w powyższej tabeli pokazują, iż nadal nie są zaspokojone potrzeby odnośnie ilości miejsc w pieczy zastępczej, gdyż liczba dzieci oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej oscyluje w granicach od 10 do 20.

III. PRZYGOTOWANIE WYCHOWANKÓW DO SAMODZIELNOŚCI

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak aby przebiegał on sprawnie i był realny do zrealizowania.

Zgodnie z przyjętymi w ustawie założeniami proces usamodzielnienia może trwać od 18 do 26 roku życia. Ma on na celu wejście osoby usamodzielnianej opuszczającej pieczę zastępczą w dorosłe, samodzielne życie w integracji ze środowiskiem.

Wychowankowie pieczy zastępczej przygotowani są do procesu usamodzielnienia przez wychowawcę lub koordynatora. Pracownik przygotowujący wychowanka prowadzi wychowanka „krok do kroku” i na bieżąco informuje o przysługujących wychowankowi prawach i obowiązkach, podsuwa rozwiązania i pokazuje możliwości. Następnie wychowankowie, którzy rozpoczęli proces usamodzielnienia dalej prowadzeni są „krok po kroku” przez pracownika realizującego pomoc. Przeprowadzane są częste rozmowy bezpośrednie i telefoniczne zarówno z wychowankiem, jego rodzicami czy też z opiekunem usamodzielnienia.

Usamodzielnianym wychowankom udzielane jest wsparcia finansowego poprzez przyznawanie pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie. Wychowankowie obejmowani są również opieką psychologa lub pedagoga – wybór jest znaczny ponieważ wychowanek może zwrócić się o pomoc w trzech miejscach w Bydgoszczy:

- Bydgoski Zespół Palcówek Opiekuńczo-Wychowawczych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: Dział Wsparcia Rodziny lub Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Ponadto wychowanek może skorzystać z bezpłatnych porad Radcy Prawnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dziale Wsparcia Rodziny przy ul. Toruńskiej 272.

Pomocy wychowankom w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych udzielana jest poprzez:

- przyznanie pobytu w mieszkaniu chronionym – obecnie w zasobie są trzy mieszkania chronione
- poszukiwanie z wychowankiem mieszkania do wynajęcia i doradztwo w tym zakresie,
- pomoc w pozyskaniu mieszkania z zasobów miasta Bydgoszczy
- zbieranie przez pracowników MOPS wyposażenia mieszkania tj. meble, przedmioty codziennego użytku, odzież, wyprawkę itp.

Obecnie największym problem jest skuteczna pomoc w pozyskaniu mieszkania i uzyskaniu zatrudnienia.

Formy pomocy finansowej odpowiadają potrzebom osób usamodzielniających się, niemniej jednak bardzo ważne dla wychowanka byłoby posiadanie swojego lokum i pracy z której dochody umożliwiłaby utrzymanie lokalu mieszkalnego.

Tabela 14. Pomoc finansowa udzielona usamodzielnianym wychowankom opuszczającym pieczę rodzina

Rok	Usamodzielniani wychowankowie wg typu udzielonej pomocy finansowej					
	Kontynuacja nauki		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	
	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota
2012	123	490.170,11	26	109.407,38	24	46.333,00
2013	122	524.259,23	32	126.553,12	21	52.477,17
2014	120	505.511,10	37	153.274,26	18	67.645,48

Tabela 15. Pomoc finansowa udzielona usamodzielnianym wychowankom opuszczającym pieczę instytucjonalną

Rok	Usamodzielniani wychowankowie wg typu udzielonej pomocy finansowej					
	Kontynuacja nauki		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	
	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota
2012	43	184.266,49	15	76.789,43	10	28.929,72
2013	42	176.028,98	16	74.597,99	12	25.946,40
2014	38	151.901,78	26	66402,52	12	22.686,93

W ww. tabelach zostały ujęte osoby usamodzielniane opuszczające pieczę zastępczą,

objęte przepisami ustawy o pomocy społecznej jak i ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dane liczbowe pokazują, iż liczba osób korzystających z pomocy finansowej dla osób usamodzielnianych opuszczających zarówno pieczę rodzinną jak i instytucjonalną utrzymuje się na podobnym poziomie.

IV. PODSUMOWANIE

Przedstawione w niniejszym materiale formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków pokazują, iż w mieście Bydgoszczy ustawowe zadania z zakresu pieczy zastępczej realizowane są w sposób przemyślany i merytorycznie poprawny.

W latach 2012 -2014 udało się wykonać zadanie, które pozostawiono w gestii powiatów jakim jest organizacja rodzinnej pieczy zastępczej. Stworzono podwaliny systemu , który w dalszym ciągu musi ewaluować. Szczególnie ważny jest rozwój zawodowych form pieczy zastępczej, co w efekcie pozwoli znacząco zmniejszyć ilość dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Mając na uwadze, iż nie wszystkie dzieci kwalifikują się do umieszczania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, przeorganizowana została również instytucjonalna piecza zastępcza funkcjonująca na terenie miasta Bydgoszczy.

dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bydgoszczy
Renata Debińska